

Boom **Burgerschap**

Boom **beroepsonderwijs**

Betrokken aan de slag met **BURGERSCHAP**

In het middelbaar onderwijs speelt het activeren en motiveren van studenten een steeds grotere rol. Ook bij burgerschapsparticipatie. Met een app is een grotere studentenbetrokkenheid binnen handbereik.

Onze methode werkt met interactieve challenges. Door elementen van gamification te gebruiken wordt de betrokkenheid van studenten enorm verhoogd. Op het gebied van Burgerschapsparticipatie betekent dit dat bij studenten de motivatie wordt aangewakkerd om bewust en actief in de maatschappij te functioneren.

Over Burgerschapsparticipatie

Door in te zetten op Burgerschapsparticipatie werken mbo-scholen aan het generieke onderdeel Burgerschap. Studenten ontwikkelen hun democratische competenties op het terrein van de vier thema's: politiek-juridisch, economisch, sociaal-maatschappelijk en vitaal Burgerschap. Daarbij werken ze niet alleen aan hun kennis en vaardigheden, maar ook aan hun waarden, houding en kritisch begrip (Geier, 2018). Dit vraagt een specifieke manier van leren.

In onze Burgerschapsmethode staat de vraag centraal: Wat betekent actief Burgerschap voor jou? De studenten maken Burgerschap expliciet en passen het vervolgens toe in de maatschappij. Aan de hand van interactieve challenges krijgen ze inzicht in de betekenis van leven in een democratische rechtsstaat en in de gevolgen van hun eigen keuzes voor de samenleving.

Hoe werkt Boom Burgerschap

Onze Burgerschapsmethode draait op een digitaal platform waarop studenten op een speelse manier aan de slag gaan met de leerdoelen. De studenten werken in een app op hun smartphone. Hiermee komen we tegemoet aan de wens van studenten om flexibel en mobiel te kunnen leren (Business Research Insights, 2023).

De studenten worden niet alleen individueel uitgedaagd, maar ook in teamverband. Zo wordt hun onderlinge verbinding versterkt.

Voor docenten is er een online dashboard waarop ze de studenten kunnen monitoren en kunnen inspelen op wat er in de challenges gebeurt. Zij zien wat er speelt onder studenten en hebben een ingang om onderwerpen bespreekbaar te maken. Hiermee zorgen we ook voor verbinding tussen studenten en docenten.

In onze methode zijn de vier thema's van Burgerschap in een sociale context gezet met behulp van storytelling. Voor elk thema volgen de studenten een personage, dat tot leven komt in een eigen digitale omgeving. Hier vinden de studenten ook de informatie die ze nodig hebben voor de challenges van die thema's.

Vitaal Burgerschap

Economisch

Politiek-juridisch

Sociaal-maatschappelijk

Inspanningsverplichting

Met Boom Burgerschap kunnen de studenten (en hun docenten) gemakkelijk zien of ze voldaan hebben aan de inspanningsverplichting. In het programma zijn de leerdoelen gekoppeld aan badges. Wanneer studenten challenges uitvoeren, verdienen ze badgepunten, waarmee ze de volgende badges kunnen halen:

- Brons: je bent begonnen.

- Zilver: je bent goed op weg.

- Goud: je hebt voldaan aan de inspanningsverplichting.

- Platina: je hebt de extra mijl gelopen!

Voor elk leerdoel moeten de studenten goud halen. Als ze platina halen, kunnen ze daarmee een zilveren badge compenseren.

De opzet van een les

De opzet voor een les of leermoment is als volgt:

- Voorkennis activeren
- Kennisoverdracht
- Activiteit 1
- Activiteit 2
- Evalueren en reflecteren

Activiteit 1 en 2 kunnen uit meerdere challenges bestaan. De challenges van activiteit 1 zijn op de niveaus onthouden, begrijpen en toepassing volgens de taxonomie van Bloom, terwijl de challenges van activiteit 2 op de niveaus analyseren, evalueren en creëren zijn.

Bij activiteit 2 neemt sociale én fysieke interactie een grote plek in.

De rol van de docenten

Ook de rol van de docenten is flexibel bij Boom Burgerschap. Er zijn taken die echt uitgevoerd moeten worden en aanbevolen activiteiten. Begeleiding is echt nodig wanneer de studenten aan de slag gaan met 'activiteit 2'. De docent zorgt dan bijvoorbeeld voor een gespreksstarter en begeleidt de werkzaamheden tijdens een contactmoment. Een aanbevolen activiteit is bijvoorbeeld de resultaten bespreken van de challenges bij de onderdelen 'voorkennis activeren' en 'evalueren/reflecteren'.

Voor docenten is er een handleiding met een overzicht van het programma en aanvullende informatie voor alle onderdelen van 'activiteit 2'.

Plaats in het curriculum

Boom Burgerschap is flexibel in te zetten en aan te passen aan het programma van de opleiding.

Boom Burgerschap kan worden ingezet:

1. in een projectweek;
2. tijdens de contactmomenten voor Burgerschap, verspreid over een jaar;
3. tijdens de contactmomenten voor Burgerschap én daarbuiten, verspreid over 1 jaar.

De tijdsbesteding voor studenten is 36 uur.

Herijking

Het huidige beleidskader met de vier s blijkt niet voor alle betrokkenen duidelijk genoeg te zijn. Zowel binnen als buiten het mbo wordt gevraagd om betere kwalificatie-eisen. Daarom is het ministerie bezig met een herijking. De nieuwe kwalificatie-eisen zijn nog niet definitief, maar in Boom Burgerschap voor het mbo is er al wel rekening mee gehouden. Als de herijking doorgaat, kan het programma makkelijk overgaan naar de nieuwe eisen.

In het nieuwe voorstel zijn de kwalificatie-eisen gekoppeld aan vier thema's:

A. Vrijheid en gelijkwaardigheid: in elke samenlevingsvorm, zoals buurt, school, werkplek en (inter)nationale samenleving, bestaan spanningen tussen pluraliteit en gelijkheid

B. Individu en groep: alle burgers verhouden zich qua denken en handelen tot individuele en collectieve belangen

C. Maatschappijvisies en maatschappelijke vraagstukken: de manieren waarop mensen naar de wereld kijken en dat deze visies mogen verschillen: pluriformiteit is essentieel

D. Macht en besluitvorming: de manieren waarop machtsverhoudingen en belangen een rol spelen bij (mede)zeggenschap en besluitvorming in de samenleving

Lees meer over de thema's in het [adviesrapport burgerschapsonderwijs in een veranderende samenleving](#).

Zo verhoogt Boom Burgerschap de motivatie:

- Na het afronden van een challenge krijgen de studenten direct een reactie. Ze zien bijvoorbeeld meteen wat hun stem doet in de uitslag van de poll.

- Deze direct respons leidt tot een hogere motivatie en betere resultaten (Laici & Pentucci, 2019).

- Door de aard van de challenges ontwikkelen de gebruikers een gevoel van competentie, en door de keuzevrijheid ervaren ze autonomie. Dit zorgt voor een hogere motivatie (Deci & Ryan, 1994; Wang, Liu, Kee & Chian, 2019).

- Als studenten challenges afronden, verdienen ze punten en badges. In de app zien ze de ranking per klas, per team en per individu. Ook dit competitie-element verhoogt de motivatie en de leerprestaties (Post e.a., 2019).

Over

Als educatieve uitgeverij heeft Edumundo ruime ervaring met online en activerend leren. Leerproducten zoals managementsimulaties, Edubooks en de gamificationtool worden ontwikkeld door een team van bevoegen vakmensen die hun vakgebied op de voet volgen. Inmiddels is Edumundo wereldwijd actief in meer dan 25 landen.

Vragen?

Neem contact met ons op via Burgerschapmbo@boom.nl of meld je aan als pilotschool via de QR-Code:

